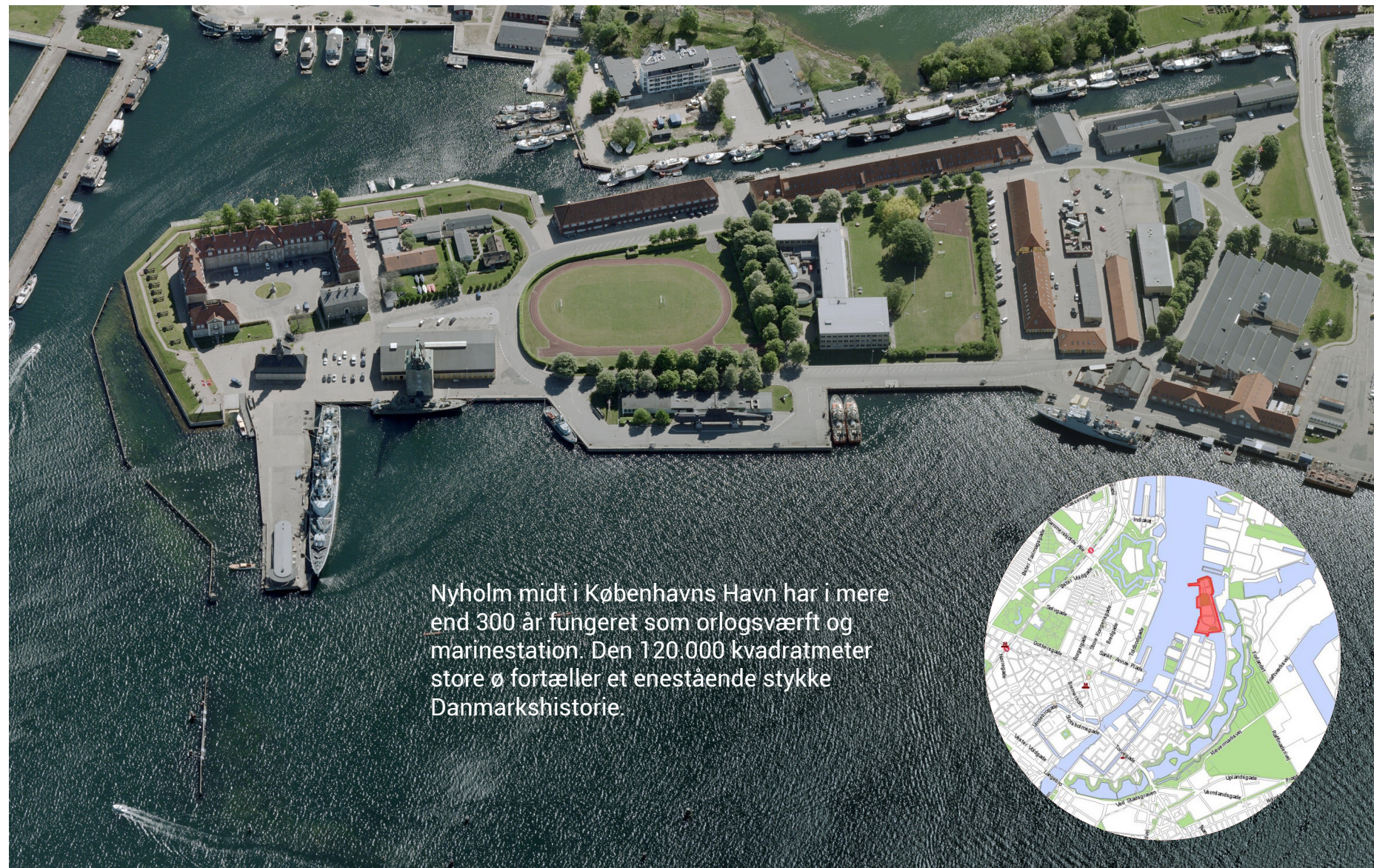

NYHOLM

- KØBENHAVNS NYE ÅNDEHUL

Nyholm midt i Københavns Havn har i mere end 300 år fungeret som orlogsværft og marinestation. Den 120.000 kvadratmeter store ø fortæller et enestående stykke Danmarkshistorie.

KØBENHAVNS NYE ÅNDEHUL

Nu forlader Søværnet Nyholm. Det giver en unik mulighed for at gøre øen til et åndehul og et folkeligt oplevelsessted for københavnere og byens gæster.

Vi opfordrer hermed Kulturministeriet, Forsvarsministeriet og Københavns Kommune til

- at samarbejde om øens fremtid i en åben proces, som inddrager offentligheden
- at udskrive en international idékonkurrence om at skabe en helhedsplan for Nyholm.

Christianshavns Lokaludvalg

” Det vil være optimalt for Københavns udvikling, at Nyholm bevares som en helhed. Hele området er historisk – og grunden til, at der overhovedet er noget, der hedder Danmark.

Asser Amdisen,
historiker & direktør for stiftelsen Skoleskibet Georg Stage

” *Nyholm er en kulturhistorisk perle, der med sin stærke historie og arkitektur bør bevares i sin helhed.*

Frank Allan Rasmussen,
historiker & leder af Industrimuseet Frederiks Værk

TÆT PÅ VAND OG MIDT I BYEN

Nyholm kan blive Københavns nye, grønne åndehul – tæt på vandet og midt i byen. Et byrum, der inviterer til et mangfoldigt storbyliv og et folkeligt oplevelses- og samlingssted med respekt for stedets historie.

Nyholm er en del af danskernes kulturarv. Sammen med Kuppet på den anden side af havnen rummer Nyholm en unik fortælling om Danmark. En fortælling, der går tilbage til 1600-tallet, og som har haft afgørende betydning for vores nation.

BATTERIET SIXTUS

Nyholm rummer en række fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg. Yderst ved Batteriet Sixtus findes Rigets Flag, hvor Dannebrog hver morgen går til tops under salutering. Sådan har det været siden 1788.

På Nyholm står flere galionsfigurer og skuer udover havnen. De stammer fra Flådens krigsskibe og vidner om Danmark som søfartsnation.

SPANTELOFTBYGNINGEN

Ud mod Søminegraven ligger den lange og smukke bindingsværksbygning, der stod færdig i 1743 og rummer et spanteloft.

Søjlegangen blev brugt til oplagsplads for Flådens chalouper (robåde). På overetagen blev spanterne til de store træskibe tegnet op i fuld størrelse direkte på gulvet, inden de blev udført som skabeloner i træ.

” ” *Nyholm med anlæg og bygninger er særlig og historiefortællende i sin helhed.*

Inger Wiene,
museumsinspektør for Københavns Museum

KULTURARV I FORFALD

Mastekranen – Nyholms vartegn – er et stykke avanceret ingeniørkunst. Den stod færdig i 1749 og er tegnet af Philip de Lange, som var Københavns mest toneangivende arkitekt og bygmester i 1700-tallet.

Bygningen Under Kronen er også Philip de Langes værk, men som flere af de andre fredede bygninger i meget dårlig stand. Tårnet er ved at synke ned gennem etagerne, og murene slår revner.

Også Nyholms bolværk lider under dårlig vedligeholdelse. Mange steder er bolværket undermineret. Jord og sand siver ud i havnen, og skibe som Kongeskibet og skoleskibet Georg Stage, der begge har hjemme på Nyholm, har svært ved at lægge til.

NATUR OG HISTORIE

Beplantningen på Nyholm er en væsentlig del af øens karakter. Det gælder f.eks. den bevaringsværdige kastanjeallé med kig til Marmorkirkens kuppel. Men også andre træsorter fra fjerne egne gør øen et besøg værd.

Øens museer er med til at holde liv i historien om Danmark som søfartsnation. På det flydende museum, orlogsskibet Peder Skram, vises udpluk af Flådens krigsaktiviteter fra 1600-tallet til Den Kolde Krig.

Danmarks første kystradiostation, opkaldt efter kaldesignalet OXA, ligger også på Nyholm. Radiostationen blev opført i 1908 og drives i dag som radiomuseum af frivillige. Radiostationen var i brug helt frem til tiden efter 2. Verdenskrig.

LAD OS GÅ CHRISTIAN IV I BEDENE

Christian IV ændrede København fra at være en lille middelalderby til en flot renæssancestad. Nu har vi muligheden for at gøre ham kunstnerisk efter og med Nyholm virkeliggøre visionerne for en levende havn i en mangfoldig og bæredygtig hovedstad.

Nyholm kan blive et rekreativt modstykke til den pulserende by og samtidig fortælle fremtidige generationer om Danmarks maritime historie og vores andel i kolonitiden.

OP I SUPERLIGAEN

Nyholm kan være med til at løfte København op i storbyernes superliga i 2025. Her kan vi skabe det område, der understreger Københavns unikke storbymiljø med grønne områder, en ren havn og en verdenskendt cykelkultur - midt i historiske omgivelser.

Ligesom Kastellet vil Nyholm kunne holdes fri for biltrafik og udgøre en fredelig lomme, hvor børn og voksne kan færdes trygt. At bevare Nyholm som et nyt åndehul er blevet endnu vigtigere set i lyset af befolkningstilvæksten og udviklingen på Refshaleøen og anlæggelsen af Lynetteholmen.

FÆLLES ANSVAR

Men hvis visionen skal blive til virkelighed, kræver det, at de ansvarlige myndigheder handler i fællesskab og tager det nationale ansvar på sig.

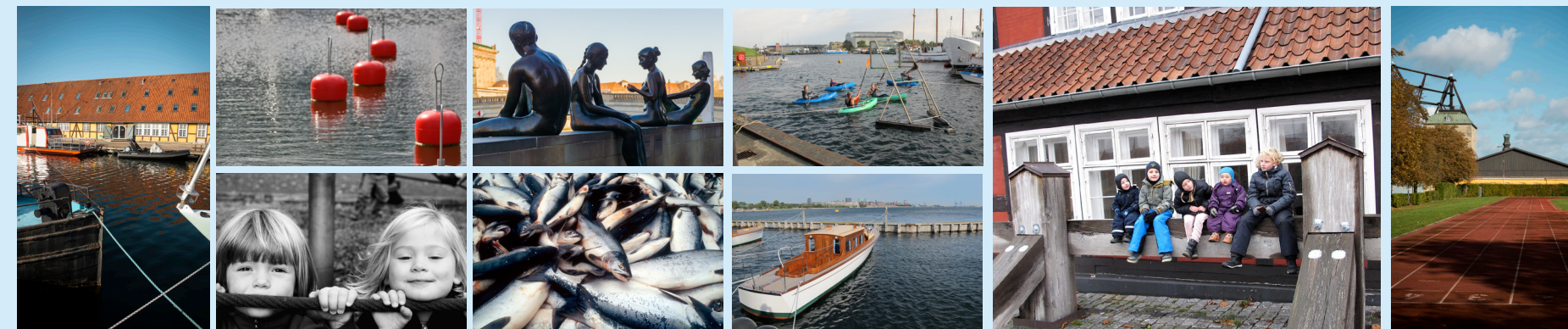
Man må hurtigt sætte en stopper for det fremadskridende forfald og sikre bevarelsen af et af Danmarks vigtigste historiske områder. Ellers risikerer vi, at Nyholm bliver solgt i småbidder til højestbydende og uden hensyntagen til helheden.

INTERNATIONAL IDÉKONKURRENCE

Vi opfordrer Kulturministeriet, Forsvarsministeriet og Københavns Kommune til sammen at udskrive en international idékonkurrence med det formål at skabe en helhedsplan for Nyholm.

En plan, hvor historien – de unikke bygninger, voldanlæggene og fortællingen om de mere end 300 år i Flådens tjeneste - spiller sammen med nutidens behov for liv, oplevelser og grønne områder i hjertet af København.

Lad os give Nyholm sin egen danske signatur, men også tænke stort. Lad os inspirere af Central Park i New York, Museumsøen i Berlin og Skeppsholmen i Stockholm med plads til det gode hverdagsliv kombineret med natur- og kulturhistoriske oplevelser.

Lad os på Nyholm give plads til nyt liv. Til leg, kreativitet og rekreation. Til små værksteder, teater- og musiksteder, spisesteder og handlende, men også blandede boliger, børnehaver og legepladser.

Udgivet af:
Christianshavns Lokaludvalg, 2019
Web: www.christianshavnslokaludvalg.kk.dk
E-mail: christianshavnslokaludvalg@okf.kk.dk

Billeder af Nyholm: Pernille Kaalund
Tekst: Xenia Wieth

CHRISTIANS
HAVNS
HAVNS
LOKAL
UDVALG